

Ankara Üniversitesi

**Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama
Merkezi Dergisi**

OTAM

Sayı 29/Bahar 2011

**Journal of
The Center for Ottoman Studies,
Ankara University**

ANKARA - 2012

ANKARA ÜNİVERSİTESİ BASİMEVİ
İncitaşı Sokak No:10 06510 Beşevler / ANKARA Tel: 0 (312) 213 66 55
Basım Tarihi: 07/09/2012

OTAM
Ankara Üniversitesi
Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi

BAHAR 2011

SAYI: 29

MART

Yayın Sahibi: Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi adına
Prof. Dr. Yılmaz Kurt (Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Tarih Bölümü)

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Prof. Dr. Yılmaz Kurt, Mendil Sokak 16-19 Etilik/ Ankara.

Yayın İdare Merkezi: Ankara Üniversitesi, Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi (OTAM) Müdürlüğü, Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Tarih Bölümü, Atatürk Bulvarı No: 45, Kat: 1, No: 134, 06100 Sıhhiye-Ankara/TÜRKİYE

Tel: +90 312 310 96 49; +312 310 32 80/ 1065, 1045, **Belgegeçer:** +90 312 3105713

E-posta: otam@ankara.edu.tr, otam.ankara@gmail.com

İnternet Sitesi: www.otam.ankara.edu.tr **Bilgi Edinme Birimi:** botam@ankara.edu.tr

Yaygın Süreli Hakemli Yayın

Basım Yeri ve Tarihi: Ankara/07/09/2012

Yayın Kurulu Üyeleri

Prof. Dr. Yılmaz Kurt (Başkan)

Prof. Dr. Neşe Özden (Üye)

Prof. Dr. Hamiyet Sezer Fezyioğlu (Üye)

Prof. Dr. Melek Delilbaşı (Üye)

Prof. Dr. Nesimi Yazıcı (Üye)

Danışma Kurulu Üyeleri

(Danışma Kurulu üyeleri aynı zamanda Hakemler Kurulu üyeleridir.)

Prof. Dr. Seçil Karal Akgün (ODTÜ)

Prof. Dr. Yahya Akyüz (Emekli Öğretim Üyesi)

Prof. Dr. Tuncer Baykara (Emekli Öğretim Üyesi)

Prof. Dr. Mehmet Beşirli (Çankırı Karatekin Ün.)

Prof. Dr. İdris Bostan (İstanbul Ün.)

Prof. Dr. Musa Çadircı (Emekli Öğretim Üyesi)

Prof. Dr. Geza David (Macaristan)

Prof. Dr. Mesut Elibüyük (Emekli Öğretim Üyesi)

Prof. Dr. Feridun Emecen (İstanbul 29 Mayıs Ün.)

Prof. Dr. Yavuz Ercan (Emekli Öğretim Üyesi)

Prof. Dr. Mehmet Akif Erdoğan (Ege Ün.)

Prof. Dr. Reşat Genç (Emekli Öğretim Üyesi)

Prof. Dr. György Hazai (Macaristan)

Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu (IRCICA)

Prof. Dr. Halil İnalçık (Bilkent Ün.)

Prof. Dr. Mehmet İnbaşı (Erciyes Ün.)

Prof. Dr. Cemal Kafadar (Harvard Ün.)

Prof. Dr. İsrail Kurtcephe (Akdeniz Ün.)

Prof. Dr. Günay Kut (Boğaziçi Ün.)

Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak (Hacettepe Ün.)

Prof. Dr. Yusuf Oğuzoğlu (Uludağ Ün.)

Prof. Dr. İlber Ortaylı (Galatasaray Ün.)

Prof. Dr. Mehmet Öz (Hacettepe Ün.)

Prof. Dr. Abdulkadir Özcan (Mimar Sinan Ün.)

Yrd. Doç. Dr. Oktay Özel (Bilkent Ün.)

Prof. Dr. Mustafa Öztürk (Fırat Ün.)

Prof. Dr. Tsutomu Sakamoto (Japonya, Keio Ün.)

Prof. Dr. Ali İbrahim Savaş (Çankırı Karatekin Ün.)

Prof. Dr. Adnan Şişman (Uşak Ün.)

Prof. Dr. Kenan Ziya Taş (Balıkesir Ün.)

Prof. Dr. Gönül Tekin (Harvard Ün.)

Prof. Dr. Fahrettin Tızlak (Süleyman Demirel Ün.)

Prof. Dr. Mehmet Tunçel (Nevşehir Ün.)

Prof. Dr. Bahaeddin Yediylidiz (Hacettepe Ün.)

Prof. Dr. Hasan Yüksel (Cumhuriyet Ün.)

Prof. Dr. Elizabeth Zachariadou (Yunanistan)

OTAM
Ankara Üniversitesi
Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi

BAHAR 2011

SAYI: 29

MART

Bu sayı için Hakemler Kurulu Üyeleri

Prof. Dr. Seçil Karal Akgün (OTDÜ)
Prof. Dr. Şebnem Akipek (Ankara Ün.)
Prof. Dr. Ahmet Aksın (Fırat Ün.)
Prof. Dr. Gül Akyılmaz (Gazi Ün.)
Prof. Dr. Mehmet Akif Aydın (İSAM)
Prof. Dr. Gülnihal Bozkurt (Ankara Ün.)
Prof. Dr. Musa Çadircı (Emekli Öğretim Üyesi)
Doç. Dr. Ayla Efe (Anadolu Ün.)
Prof. Dr. Yavuz Ercan (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Hamiyet Sezer Feyzioğlu (Ankara Ün.)
Prof. Dr. Fethi Gedikli (İstanbul Ün.)
Prof. Dr. Mehmet İnbaşı (Erciyes Ün.)
Prof. Dr. Hasan Basri Karadeniz (Dumlupınar Ün.)
Doç. Dr. Selda Kaya Kılıç (Ankara Ün.)
Doç. Dr. Bekir Koç (Ankara Ün.)
Doç. Dr. Yunus Koç (Hacettepe Ün.)
Doç. Dr. Hatice Oruç (Ankara Ün.)
Prof. Dr. Mustafa Öztürk (Fırat Ün.)
Prof. Dr. Mehmet Seyitdanlıoğlu (Hacettepe Ün.)
Prof. Dr. Osman Taştan (Ankara Ün.)
Prof. Dr. Fahrettin Tızlak (Süleyman Demirel Ün.)
Prof. Dr. İbrahim Yılmazçelik (Fırat Ün.)

Yayın Sekreterleri: Doç. Dr. Hatice Oruç – Ar. Gör. Ertan Ünlü

Yazı İşleri :

ISSN: 1019-469X

OTAM, Bahar ve Güz sayısı olarak yılda iki kez yayımlanan hakemli bir dergidir. OTAM, TUBİTAK ULAKBİM, TURKOLOGISCHE ANZEIGER, INDEX ISLAMICUS ve ASOS INDEX tarafından taranmaktadır.

OTAM' da yayınlanan yazılar Yayın Kurulu'ndan izin alınmaksızın başka yerde yayınlanamaz. Yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

Kapak Resmi: Topkapı Sarayı İkinci Avlu'da yer alan Divân-ı Hümayûn'da Kanunî döneminde bir divan toplantısı Süleymannâme, 1558, TSM H1517, y 37b.

OTAM
Journal of
The Center for Ottoman Studies
Ankara University

SPRING 2011

NUMBER: 29

MARCH

Owner: The Center for Ottoman Studies, Ankara University: Prof. Dr. Yılmaz Kurt (Faculty of Letters)

Managing Editor: Prof. Dr. Yılmaz Kurt, Mendil Sokak, 16-19 Etlik/ Ankara.

Administrative Office: Ankara University, The Center for Ottoman Studies Directorate, Ankara University, Faculty of Letters, History Department, Atatürk Bulvarı No: 45, Floor: 1, Room no: 134, 06100 Sıhhiye-Ankara/TURKEY

Tel No: +90 312 310 96 49; 310 32 80 / 1065 **Fax No:**+90 312 310 57 13

E-mail: otam@ankara.edu.tr, otam.ankara@gmail.com

Web: www.otam.ankara.edu.tr **Information:** botam@ankara.edu.tr

Semiannual Journal

Printed in: Ankara/07/09/2012

Editorial Board

Prof. Dr. Yılmaz Kurt (Head of Board)

Prof. Dr. Melek Delilbaşı (Member)

Prof. Dr. Neşe Özden (Member)

Prof. Dr. Nesimi Yazıcı (Member)

Prof. Dr. Hamiyet Sezer Feyzioğlu (Member)

Advisory Board

(The members of the advisory Board are also members of the Board of Referees)

Prof. Dr. Seçil Karal Akgün (METU)

Prof. Dr. Günay Kut (Boğaziçi Un.)

Prof. Dr. Yahya Akyüz (Emeritus Prof.)

Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak (Hacettepe Un.)

Prof. Dr. Tuncer Baykara (Emeritus Prof.)

Prof. Dr. Yusuf Oğuzoğlu (Uludağ Un.)

Prof. Dr. Mehmet Beşirli (Çankırı Karatekin Un.)

Prof. Dr. İlber Ortaylı (Galatasaray Un.)

Prof. Dr. İdris Bostan (İstanbul Un.)

Prof. Dr. Mehmet Öz (Hacettepe Un.)

Prof. Dr. Musa Çadırcı (Emeritus Prof.)

Prof. Dr. Abdulkadir Özcan (Mimar Sinan Un.)

Prof. Dr. Geza David (Hungary)

Ass. Prof. Dr. Oktay Özel (Bilkent Un.)

Prof. Dr. Mesut Elibüyük (Emeritus Prof.)

Prof. Dr. Mustafa Öztürk (Fırat Un.)

Prof. Dr. Feridun Emecen (İstanbul 29 Mayıs Un.)

Prof. Dr. Tsutomu Sakamoto (Keio Un.)

Prof. Dr. Yavuz Ercan (Emeritus Prof.)

Prof. Dr. Ali İbrahim Savaş (Çankırı Karatekin Un.)

Prof. Dr. Mehmet Akif Erdoğan (Ege Un.)

Prof. Dr. Kenan Ziya Taş (Balıkesir Un.)

Prof. Dr. Reşat Genç (Emeritus Prof.)

Prof. Dr. Gönül Tekin (Harvard Un.)

Prof. Dr. György Hazai (Hungary)

Prof. Dr. Fahrettin Tızlak (Süleyman Demirel Un.)

Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu (IRCICA)

Prof. Dr. Mehmet Tunçel (Nevşehir Un.)

Prof. Dr. Halil İnalçık (Bilkent Un.)

Prof. Dr. Bahaeddin Yediyıldız (Hacettepe Un.)

Prof. Dr. Mehmet İnbaşı (Erciyes Un.)

Prof. Dr. Hasan Yüksel (Cumhuriyet Un.)

Prof. Dr. Cemal Kafadar (Harvard Un.)

Prof. Dr. Elizabeth Zachariadou (Greece)

Prof. Dr. İsrail Kurtcephe (Akdeniz Un.)

OTAM
Journal of
The Center for Ottoman Studies
Ankara University

SPRING 2011

NUMBER: 29

MARCH

Board of Referees for this volume

Prof. Dr. Seçil Karal Akgün (METU)
Prof. Dr. Şebnem Akipek (Ankara Un.)
Prof. Dr. Ahmet Aksın (Fırat Un.)
Prof. Dr. Gül Akyılmaz (Gazi Un.)
Prof. Dr. Mehmet Akif Aydın (ISAM)
Prof. Dr. Gülnihal Bozkurt (Ankara Un.)
Prof. Dr. Musa Çadırcı (Emeritus Prof.)
Doç. Dr. Ayla Efe (Anadolu Un.)
Prof. Dr. Yavuz Ercan (Emeritus Prof.)
Prof. Dr. Hamiyet Sezer Feyzioğlu (Ankara Un.)
Prof. Dr. Fethi Gedikli (İstanbul Un.)
Prof. Dr. Mehmet İnbaşı (Erciyes Un.)
Prof. Dr. Hasan Basri Karadeniz (Dumlupınar Un.)
Assoc. Prof. Dr. Selda Kaya Kılıç (Ankara Un.)
Assoc. Prof. Dr. Bekir Koç (Ankara Un.)
Assoc. Prof. Dr. Yunus Koç (Hacettepe Un.)
Assoc. Prof. Dr. Hatice Oruç (Ankara Un.)
Prof. Dr. Mustafa Öztürk (Fırat Un.)
Prof. Dr. Mehmet Seyitdanlıoğlu (Hacettepe Un.)
Prof. Dr. Osman Taştan (Ankara Un.)
Prof. Dr. Fahrettin Tızlak (Süleyman Demirel Un.)
Prof. Dr. İbrahim Yılmazçelik (Fırat Un.)

Secretaries of the Editorial Board: Assoc. Prof. Dr. Hatice Oruç – Res. Ass. Ertan Ünlü
Technical Editors:

ISSN: 1019- 469X

OTAM is a refereed journal published two times a year (in spring and fall) by Ankara University Press. OTAM is indexed/cited in TÜBİTAK/ ULAKBİM, TURKOLOGISCHE ANZEIGER, INDEX ISLAMICUS and ASOS İNDEX.

An article published in OTAM may not be published elsewhere without the permission of the Editorial Board. The responsibilities of the published articles rests with authors.

Photo: An administrative assembly held at imperial council in the 2nd yard of the Topkapı Palace during the era of Kanûni Süleymanname, 1558, TSM H1517, y 37b.

İÇİNDEKİLER

MAKALELER

ELMACI, EMİN

Osmanlı Hukuk Reformunda Bir Öncü: Kont Leon Ostorog..... 1

ESİRGİN, SEDA ÖRSTEN

Osmanlı Devleti'nde Medeni Kanun Tartışmaları: Mecelle mi, Fransız Medeni Kanunu mu 31

CEYHAN, MUHAMMED

Tanzimat Dönemi Sonrası Şer'iyye Sicil Defterlerinin Muhteva ve Diplomatik Açıdan Tahlihi..... 49

DEMİREL, FATMAGÜL

Osmanlı Hukuk Sisteminde Adli Yardım Kurumu 83

KARAHASANOĞLU, CİHAN OSMANAĞAOĞLU

Mecelle-i Ahkam-ı Adliyye'nin Yürürlüğe Girişi ve Türk Hukuk Tarihi Bakımından Önemi..... 93

KESKİN, ÖZKAN

Osmanlı Devleti'nde Maden Hukukunun Tekâmülü (1861-1906) 125

KONAN, BELKIS

Osmanlı Hukukunda Tecavüz Suçu 149

ÖZCAN, AHMET

Uzun Hasan Kanunları ve Osmanlı Dönemine Yansımaları 173

SERBESTOĞLU, İBRAHİM

Zorunlu Bir Modernleşme Örneği Olarak Osmanlı Tabiiyet Kanunu 193

SÖNMEZ, ALİ

Truva Hazinesinin Peşinde Bir Hukuk Mücadelesi: Osmanlı Devleti ve Schliemann Davası 215

KİTAP TANITIMI

ERDOĞRU, M. AKİF

Arşidük Louis Salvator, *Kıbrıs'ın Başkenti Levkosia*, Çev. Vur Yektaoğlu, Ocak 2012, Lefkoşa, Galeri Kültür Yayınları, 88 sayfa 229

ÜNLÜ, ERTAN

Tatjana Paić-Vukić, *The World of Mustafa Muhibbi, a Kadı from Sarajevo*, The Isis Press, İstanbul, 2011, 237 p. 233

CONTENTS

ARTICLES

ELMACI, EMİN

A Pioneer in Ottoman Law Reform: Kont Leon Ostrorog..... 1

ESİRGEN, SEDA ÖRSTEN

The Discussions on Civil Code in Ottoman Empire: Mejlle or Code Civil? 31

CEYHAN, MUHAMMED

Şeriyye Registers of the Post-Tanzimat Period: Content and Diplomacy 49

DEMİREL, FATMAGÜL

Legal Assistance Organization in the Ottoman Legal System 83

KARAHASANOĞLU, CİHAN OSMANAĞAOĞLU

The Implementation of the Ottoman Civil Code (*Mecelle*) and its Significance in Turkish Legal History 93

KESKİN, ÖZKAN

The Development of Mining Law in the Ottoman Empire (1861-1906)..... 125

KONAN, BELKIS

Crime of Rape in the Ottoman Law..... 149

ÖZCAN, AHMET

Laws of Uzun Hasan and its Reflection on the Ottoman Period..... 173

SERBESTOĞLU, İBRAHİM

Ottoman Nationality Law as an Example of Forced Modernization 193

SÖNMEZ, ALİ

A Legal Struggle in pursuit of the Treasures of Troy: The Ottoman Empire and the Schliemann Trial 215

BOOK REVIEW

ERDOĞRU, M. AKİF

Arşidük Louis Salvator, *Kıbrıs'ın Başkenti Levkosia*, Çev. Vur Yektaoğlu, Ocak 2012, Lefkoşa, Galeri Kültür Yayınları, 88 sayfa 229

ÜNLÜ, ERTAN

Tatjana Paić-Vukić, *The World of Mustafa Mubibbi, a Kadı from Sarajevo*, The Isis Press, Istanbul, 2011, 237 p. 233

